

24 iunie 2025 – Ziua Universală a Iei

În data de 24 iunie, odată cu sărbătoarea nașterii Sf. Proroc Ioan Botezătorul și cu cea străveche a Sânzienelor, românii din întreaga lume celebrează **Ziua Universală a Iei**. În anul 2025, tema acestei zile este „**Rădăcini. Puterea Ritualului**”.

Acest eveniment special a fost inițiat în anul 2013 în ideea ca bluza tradițională românească să fie recunoscută ca un adevărat brand de țară. Privită ca o mișcare culturală de recuperare, protejare și valorizare a iei și portului tradițional, inițiativa a fost preluată încă de la prima ediție de comunitățile românești din peste 50 de țări.

În anul 2022, a fost promulgată Legea nr. 184/2022 prin care **ziua de 24 iunie a fost declarată oficial „Ziua Iei”**.

Asociația Uniunea Națională a Cooperăției Meșteșugărești – UCECOM, care a fost dintotdeauna un promotor al meșteșugurilor tradiționale, susține această inițiativă cu rol de valorificare a identității naționale și a patrimoniului său imaterial și de promovare, într-o manieră unică, a elementelor folclorului autentic integrate în peisajul contemporan. Societățile cooperative meșteșugărești cu activitate în domeniul artei populare și artizanatului sunt la rândul lor mesageri care duc mai departe această minunată poveste a iei românești cusută cu migală, păstrată cu sfințenie și purtată cu mândrie, care reprezintă identitatea, tradiția autentică și sufletul românesc.

Ia este mai mult decât o piesă vestimentară, ea poartă o poveste, este încărcată de simboluri profunde, are elemente care vorbesc despre legătura dintre om și natură, divinitate, lupta dintre bine și rău, iubire și apartenență. Fiecare model, fiecare culoare, fiecare fir de ață au o semnificație profundă.

De-a lungul timpului, ia românească a fascinat pictori, fotografi, personalități și designeri din țară și de peste hotare. Principesele Ileana și Elena au purtat cu mândrie portul popular românesc, iar Regina Maria l-a transformat în stil vestimentar personal.

Henri Matisse a pictat în 1940 tabloul „La Blouse Roumaine”. C. D. Rosenthal a pictat ia românească în tabloul „România revoluționară”, devenit ulterior un simbol al Revoluției de la 1848. Dar nu numai pictorii au găsit inspirație în cămașa populară, ia ajungând și pe podiumurile de modă. Primul creator de modă care a găsit inspirație în ia românească a fost designerul Yves Saint Laurent, în anul 1981. Jean-Paul Gaultier, Oscar de la Renta, Carolina Herrera sau Agatha Ruiz de la Prada sunt alți creatori de modă care au lansat colecții în anii trecuți plecând de la modelul iei românești.

Ziua Iei nu este doar o dată în calendar, ci o invitație de întoarcere la rădăcini, o ocazie de a celebra frumusețea și importanța portului popular românesc, de a transmite mai departe aceste valori generațiilor viitoare.

Ia românească a fost, este și trebuie să rămână un simbol al sufletului românesc, parte din ADN-ul nostru care transcende timpul și spațiul, o modalitate de evidențiere a existenței și continuității poporului român, care demonstrează că, în ciuda tăvălugului civilizației contemporane, tradițiile și meșteșugarii rezistă.